

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан інженерно-педагогічного
факультету
професор Кільдеров Д.Е.

_____ (підпис)

« ____ » _____ 20 ____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни
МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ
(назва навчальної дисципліни)

освітнього рівня	<u>бакалавр</u> (назва освітнього рівня)
галузі знань	<u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>015 « Професійна освіта (за спеціалізаціями)»</u> (код і назва спеціальності)

Шифр за навчальним планом ПП1.03

Київ 2019

Розробники програми:

професор кафедри теорії та методики професійної підготовки, кандидат педагогічних наук Лебедев Д.В.

Затверджено на засіданні кафедри теорії та методики професійної підготовки
« ___ » _____ 2019 року, протокол №

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

Титова Н.М.

(прізвище, ініціали)

І. Опис дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю	
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 9	Методи навчання проблемні лекції, активні та інтерактивні практичні заняття) Форми поточного контролю – контроль на аудиторних заняттях (усне або письмове опитування) - контроль самостійної (індивідуальної) роботи (оцінювання оглядів наукових публікацій, рефератів, есе) - модульний контроль (тестування, контрольні роботи, захист індивідуальних навчально-дослідних завдань) Форма підсумкового контролю екзамен	
Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	Загальна кількість годин - 270		
Освітній ступінь Бакалавр	Денна		Заочна
	Лекції:		
	42		-
Нормативна	Практичні заняття:		
	66		-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2019р.	Лабораторні заняття:		
	-		-
Семестри 5, 6, 7	Індивідуальна робота:		
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 (7 семестр 4) - самостійна робота	Самостійна робота:		
	162	-	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання - українська	<i>0,66/1</i>	-	

Предмет вивчення навчальної дисципліни – методика професійного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

Міждисциплінарні зв'язки існують з такими дисциплінами на яких базується вивчення даної дисципліни: «Психологія», «Професійна педагогіка», «Е-навчання», «Основи інклюзивної освіти», «Педагогічна іміджологія». На зміст даної дисципліни спираються: «Методика виховної роботи», «Методика факультативної та гурткової роботи», «Інженерно-педагогічна творчість», «Теорія і практика тестування», «Комунікативні процеси у педагогічній діяльності».

Мета навчальної дисципліни – Сформувати професійно-педагогічну компетентність та виробничу компетентність педагога професійного навчання.

Завдання навчальної дисципліни: забезпечення здатності майбутнього педагога професійного навчання адаптувати теоретичні знання та практичні вміння та навички до умов реального навчального процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти; усвідомлення студентами основних вимог, змісту методики організації та проведення професійної підготовки робітників, поглиблення знань дидактичних можливостей, принципів дії, технологій використання та методики застосування дидактичних засобів.

ІІ. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати:</i> методологічні основи і принципи професійного навчання. Перелік засобів навчання та методики їх	Психолого-педагогічна

	використання у навчальному процесі. <i>Вміти:</i> навчати та формувати навчальну діяльність учнів, навчати способів одержання нових знань, використовувати методики експрес діагностики та інструментарії, що дозволяють керувати розвитком особистості, виконувати рефлексію та осмислення власних та інших систем професійних цінностей, розвивати професійні здібності та практичні навички педагогічної майстерності	
2.	<i>Знати:</i> нові методичні і педагогічні ідеї, підходи до навчально-виховного процесу в сучасних особистісно-зорієнтованих, розвивальних, креативних технологіях, зміст навчального предмету та прагнути до набуття нових знань у відповідній галузі. <i>Вміти:</i> встановлювати зв'язки в середині предмету та міжпредметні зв'язки, забезпечувати виконання нормативних актів щодо організації навчально-виховного процесу, розробляти та удосконалювати зміст та навчально-методичне забезпечення професійної підготовки учнів, використовувати сучасні педагогічні технології у різних психолого-педагогічних умовах.	Предметно-методологічна

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **9** кредити ЄКТС **270** години.

№ п/п	Назви модулів і тем	Кількість годин				
		всього	Аудиторні			Самостійна робота
			всього аудиторних	лекції	практичні	
	Змістовий модуль I. Організація професійної підготовки фахівців у сучасних соціально-економічних умовах	90	36	14	22	54
1	Тема 1.1 Основні поняття та термінологічний апарат методики професійного навчання	22	9	4	5	13
2	Тема 1.2 Теоретичні засади професійного навчання, Принципи професійного навчання.	24	10	3	7	14
3	Тема 1.3 Історичний огляд розвитку методичного знання у професійному навчанні	24	10	3	7	14
4	Тема 1.4 Засоби навчання у діяльності педагога професійної школи	20	7	4	3	13
Види контролю	<i>Вхідний контроль</i>					
	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					

	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
	Змістовий модуль II. Професійно-теоретична підготовка у закладах професійної освіти	90	36	14	22	54
5	Тема 2.5 Дидактичний аналіз змісту навчального матеріалу, аналітична діяльність педагога професійної школи	15	6	3	3	9
6	Тема 2.6 Форми організації професійно-теоретичної підготовки	15	6	2	4	9
7	Тема 2.7 Форми організації навчальної діяльності учнів у процесі теоретичного навчання	15	6	2	4	9
8	Тема 2.8 Методи теоретичного навчання	15	6	2	4	9
9	Тема 2.9 Оцінювання навчальних досягнень учнів із професійно-теоретичної підготовки	15	6	3	3	9
10	Тема 2.10 Методика підготовки викладача до занять	15	6	2	4	9
Види контролю	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					
	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
	Змістовий модуль III. Професійно-практична підготовка у закладах професійної освіти	90	36	14	22	54
11	Тема 3.11 Системи професійно-практичної підготовки	15	6	2	4	9
12	Тема 3.12 Особливості, зміст і логіка процесу професійно-практичної підготовки	15	6	2	4	9
13	Тема 3.13 Форми організації професійно-практичної підготовки	15	6	2	4	9
14	Тема 3.14 Методи професійно-практичної підготовки	15	6	2	3	9
15	Тема 3.15 Методика інструктування у різні періоди професійно-практичної підготовки	15	6	3	3	9
16	Тема 3.16 Сучасний урок виробничого навчання. Комплексне методичне забезпечення предметів (професій)	15	6	3	4	9
Види контролю	<i>Контроль на аудиторних заняттях</i>					
	<i>Контроль самостійної роботи</i>					
	<i>Модульна контрольна робота</i>					
	ЕКЗАМЕН					
Всього годин:		270	108	42	66	162

IV. Зміст дисципліни

№ з/п	4.1 Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть годин	
		Всього	в т.ч. лекцій
Змістовий модуль I. Організація професійної підготовки фахівців усучасних соціально-економічних умовах		36	14
1	Тема 1.1 Основні поняття та термінологічний апарат методики професійного навчання. Професійна освіта – складова системи освіти, діяльність якої регулюється Законом України «Про професійно-технічну освіту». Термінологічний апарат, що її регламентує. Стандарти професійної освіти.	9	4
2	Тема 1.2 Теоретичні засади професійного навчання, принципи професійного навчання. Поняття «педагогічна технологія». Значення поняття «технологія у сучасній педагогічній теорії. Ознаки технологічно організованого навчального процесу. Особливості технологічного підходу до навчання. Порівняльна характеристика понять «методика навчання» і «технологія навчання». Основні принципи здійснення професійного навчання.	10	3
3	Тема 1.3 Історичний огляд розвитку методичного знання у професійному навчанні. Основні історичні періоди розвитку методичного знання у професійному навчанні. Провідні підходи до викладання, методи і технології навчання, властиві кожному тимчасовому періоду. Системи професійно-практичної підготовки робітника.	10	3
4	Тема 1.4 Засоби навчання у діяльності педагога професійної школи. Поняття засобів навчання. Матеріальні об'єкти, знакові системи, логічні структури навчальної діяльності. Характеристики та приклади використання кожної з груп засобів навчання	7	4
Змістовий модуль II. Професійно-теоретична підготовка у закладах професійної освіти		36	14
5	Тема 2.5 Дидактичний аналіз змісту навчального матеріалу, аналітична діяльність педагога професійної школи. Зміст освіти і зміст навчання. Дидактична одиниця або навчальний елемент. Інформаційно-розумові елементи. Специфіка загально технічних і спеціальних предметів, ряд провідних компонентів, що є загальними при підготовці кваліфікованих робітників будь-якої професії. Рекомендовані рівні засвоєння змісту загально технічних і спеціальних навчальних предметів. Міжпредметні зв'язки.	6	3
6	Тема 2.6 Форми організації професійно-теоретичної підготовки Урок як організаційна форма професійно-теоретичної підготовки. Класифікація та структура уроків теоретичного навчання. Методика проведення уроків різних типів. Лекційно-семінарська форма	6	2

	професійно-теоретичної підготовки. Урок-лекція. Урок-семінар. Лабораторно-практичні заняття.		
7	Тема 2.7 Форми організації навчальної діяльності учнів у процесі теоретичного навчання. Групова, бригадна, ланкова, мала група, парна та індивідуальна форми організації навчальної діяльності учнів. Переваги і недоліки різних форм організації навчальної діяльності учнів.	6	2
8	Тема 2.8 Методи теоретичного навчання Загальне визначення методу та прийому навчання. Методи організації і реалізації навчально-пізнавальної діяльності, класифіковані за джерелом знань. Методи, класифіковані за характером навчально-пізнавальної діяльності	6	2
9	Тема 2.9 Оцінювання навчальних досягнень учнів із професійно-теоретичної підготовки Призначення і функції контролю навчальних досягнень учнів. Види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів. Класифікація запитань в процесі усного опитування. Тестовий контроль знань і умінь учнів.	6	3
10	Тема 2.10 Методика підготовки викладача до занять. Методика розробки навчально-методичної документації з планування професійно-теоретичної підготовки. Поурочне планування професійно-теоретичної підготовки. Типова схема методичної розробки за темою програми загально технічної або спеціальної дисципліни. План занять із професійно-теоретичної підготовки. Орієнтовна схема плану уроку теоретичного навчання. Аналіз занять з професійно-теоретичної підготовки. Загальна методика аналізу уроку теоретичного навчання.	6	2
Змістовий модуль III. Професійно-практична підготовка у закладах професійної освіти		34	14
11	Тема 3.11 Системи професійно-практичної підготовки, їх порівняльна характеристика. Взаємозв'язок етапів і систем професійно-практичної підготовки. Порівняльна характеристика систем професійно-практичної підготовки.	6	2
12	Тема 3.12 Особливості, зміст і логіка процесу професійно-практичної підготовки. Пріоритет формування професійних умінь і навичок перед формуванням професійних знань. Продуктивна праця учнів – основний засіб професійно-практичної підготовки. Періоди професійно-практичної підготовки. Поняття професійної майстерності. Визначення змісту професійно-практичної підготовки. Основні функції трудової діяльності. Логіка процесу виробничого навчання. .	6	2
13	Тема 3.13 Форми організації професійно-практичної підготовки. Організаційними формами професійно-практичної підготовки. Форми організації діяльності учнів в умовах майстерень ПТНЗ. Форми організації діяльності учнів при навчанні на виробництві.	6	2
14	Тема 3.14 Методи професійно-практичної підготовки. Система методів професійно-практичної підготовки. Методичні прийоми	6	2

	показу трудових дій. Інструктування, інструкційно-технологічні і технологічні картки. Навчальні алгоритми. Система вправ. Методи активного навчання.		
15	Тема 3.15 Методика інструктування у різні періоди виробничого навчання. Періоди професійно-практичної підготовки. Загальна характеристика вступного, підготовчого, комплексного та заключного періодів професійно-практичної підготовки.	6	3
16	Тема 3.16 Сучасний урок виробничого навчання. Комплексне методичне забезпечення предметів(професій) Вимоги до сучасного уроку виробничого навчання. Дидактичні вимоги до уроку виробничого навчання. Методика підготовки майстра виробничого навчання до занять, алгоритм підготовки майстра виробничого навчання до уроку. Орієнтовна схема плану уроку виробничого навчання. Матеріально-технічне оснащення ПТНЗ. Робоче місце учня. Робоче місце майстра виробничого навчання. Роль інноваційного інформаційного середовища у навчально-виробничій діяльності ПТНЗ. Методика використання інформаційних засобів у навчанні професії	6	3

4.2. Плани семінарських, практичних, лабораторних занять

Зміст завдань до практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні поняття та термінологічний апарат методики професійного навчання.	2
2.	Аналіз основних нормативних документів, що визначають зміст професійного навчання.	6
3.	Принципи здійснення професійного навчання	4
4.	Історичні періоди розвитку методичного знання у професійному навчанні.	2
5.	Дидактичні функції педагога при розробці форм подання навчальної інформації	4
6.	Особливості класно-урочної системи, розвиток здатності до систематизації та узагальнення інформації	4
7.	Міжпредметні зв'язки.	2
8.	Планування і організація суміщеного (бінарного) уроку	4
9.	Методика проведення уроків різних типів.	4
10.	Методичний аналіз навчальної інформації: аналіз підручників з основних предметів професійно-технічного циклу	4
11.	Прийоми підготовки лабораторно-практичних робіт і особливості методики їх проведення	4
12.	Види та методи контролю знань, умінь і навичок учнів	2
13.	Структура уроку виробничого навчання.	2
14.	Проведення вступного і поточного інструктажу	2

15.	Проведення пробних уроків з професійно-теоретичного навчання	10
16.	Проведення пробних уроків з професійно-практичного навчання	10
Усього		66

4.3. Організація самостійної роботи студентів

Зміст завдань для самостійної роботи студентів та форми звітності.

№	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття та термінологічний апарат методики професійного навчання	10
2	Законом України «Про професійно-технічну освіту».	18
3	Основні принципи здійснення професійного навчання	16
4	Системи професійно-практичної підготовки робітника	10
5	Характеристики та приклади використання кожної з груп засобів навчання	8
6	Специфіка загально технічних і спеціальних предметів, ряд провідних компонентів, що є загальними при підготовці кваліфікованих робітників будь-якої професії.	
7	Міжпредметні зв'язки	10
8	Класифікація та структура уроків теоретичного навчання	12
9	Переваги і недоліки різних форм організації навчальної діяльності учнів.	16
10	Загальна методика аналізу уроку теоретичного навчання	20
11	Продуктивна праця учнів – основний засіб професійно-практичної підготовки.	8
12	Форми організації діяльності учнів в умовах майстерень ПТНЗ	17
13	Форми організації діяльності учнів при навчанні на виробництві	17
Усього		162

V. Контроль якості знань студентів

5.1. *Форми і методи поточного контролю.*

«Методика професійного навчання»

модуль

Курс _____ № групи _____

Прізвище _____ Ім'я _____

Завдання: із запропонованих варіантів відповідей (А, Б, В) знайти варіант (и) з правильною відповіддю і позначити його довільним значком.

1. Методика професійного навчання...

А) Теорія навчання й освіти

Б) Самостійна наука, що досліджує педагогічне знання про конструювання, впровадження та розвиток спеціальних засобів регуляції навчальної діяльності педагога професійної освіти

В) Сукупність знань, норм поведінки, цінностей, ідей та ідеалів, елементів матеріальної та духовної культури суспільства

2. Під методом розуміють ...

А) Шлях, спосіб досягнення поставленої мети і завдань навчання.

Б).Науково обґрунтовані припущення, висунуті для пояснення якого-небудь процесу, які після перевірки можуть виявитися щирими або помилковими.

В).Сферу людської діяльності, яка направлена на вироблення та систематизування нових знань про природу, суспільство, мислення та пізнання навколишнього світу.

3. Методи навчання...

- А) Система наукових знань
- Б) Розумові операції запам'ятовування і репродукування специфічної інформації.
- В) Способи спільної діяльності педагога і учнів, спрямовані на досягнення ними освітніх цілей.

4. Методи перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок учнів ...

- А) Способи виявлення ефективності реалізації основних завдань навчання.
- Б) Форма творчого звіту учня за пройдений етап навчання з конкретного предмету.
- В) Розумова операція репродукування специфічної інформації.

5. Методи пізнавальної діяльності учнів...

- А) Шлях, спосіб досягнення поставленої мети і завдань навчання.
- Б) Ділова гра
- В) Творчість учнів в їх пізнавальній діяльності.

6. Методичний прийом...

- А) Сукупність прийомів, способів організації і регуляції педагогічного дослідження.
- Б) Елемент, деталь методу навчання, його складова частина або окремий крок в тій навчальній роботі, яка проходить при застосуванні даного методу.
- В) Галузь педагогічної науки.

7. Методика розвиваючого навчання...

- А) Сукупність змісту, методів і прийомів навчання, спрямованих не на досягнутий рівень розвитку учня, а на «зону ближнього розвитку».
- Б) Визначення мети, завдань, принципів, змісту, методів, засобів, форм навчання.
- В) Сукупність прийомів, способів організації і регуляції педагогічного дослідження

8. Мотивація...

- А) Процес впливу на людину з метою спонукання її до певних дій шляхом пробудження в неї певних мотивів.
- Б) Активна цілеспрямована пізнавальна діяльність учня
- В) Сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, що спонукають учня до діяльності.

9. Навчання...

- А) Активна цілеспрямована пізнавальна діяльність учня під керівництвом учителя.
- Б) Здобуття системи наукових знань, умінь і навиків.
- В) Основний шлях отримання освіти.

10. Професійне навчання...

- А) Різновид професійної діяльності
- Б) Підготовленість людини до певного виду трудової діяльності, професії, підтверджена документом (атестатом, дипломом) про закінчення відповідного навчального закладу
- В) Система заходів щодо оснащення робочого місця засобами і предметами праці.

11. Структура уроку...

- А) Визначення мети, завдань, принципів, змісту, методів, засобів, форм навчання
- Б) Сукупність елементів уроку, що забезпечують його цілісність і збереження основних характеристик при різних варіантах поєднання.
- В) Комплекс коротких і чітко сформульованих пропозицій.

12. Навички...

- А) Діяльність, спрямована на одержання й застосування нових знань.
- Б) Різновид професійної діяльності.

В) Засвоєні через багаторазове повторення інтелектуальні, моторні, мовленнєві та інші дії; уміння, доведені до автоматизму.

13. Тип уроку...

- А) Визначається наявністю і послідовністю його структурних елементів.
- Б) Зумовлена змістом навчання системи інформації
- В) Визначення мети, завдань, принципів, змісту, методів, засобів, форм навчання.

14. Форма організації навчального процесу...

- А) Оволодіння способами (прийомами, діями) використовувати засвоєні знання на практиці
- Б) В першу чергу, пов'язана з кількістю учнів, місцем і часом навчання, порядком його здійснення тощо.
- В) Технологія вивчення вимог, які ставить професія до особистісних якостей.

15. Політехнічний принцип професійного навчання...

- А) Передбачає відповідності змісту навчання основним напрямкам розвитку науки й техніки.
- Б) Передбачає зв'язку навчального матеріалу з майбутньою практичною діяльністю.
- В) Передбачає оволодіння системою знань про наукові основи сучасного виробництва.

16. Державний стандарт професійно-технічної освіти містить...

- А) Поурочні плани.
- Б) Освітньо-кваліфікаційні характеристики випускника професійно-технічного навчального закладу, підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників
- В) Типові навчальні програми з навчальних предметів, виробничого навчання, передбачених типовим навчальним планом.

17. Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника ПТНЗ містить...

- А) обов'язки майстра виробничого навчання
- Б) Перелік знань та вмінь, що їх повинен засвоїти випускник у процесі навчання.
- В) Загально-професійні та специфічні вимоги.

18. Матеріально-технічна база ПТНЗ у державному стандарті регламентується...

- А) Переліком основних засобів навчання.
- Б) Професійною кваліфікацією робітника, що готується у ПТНЗ.
- В) Змістом професійних компетентностей.

19. Обліковою одиницею навчального часу у ПТНЗ є...

- А) Астрономічна година.
- Б) Академічна година тривалістю 45 хвилин
- В) Заняття тривалістю 90 хвилин.

20. До видів методичної діяльності педагогів професійної школи відносяться...

- А) Аналіз навчально-програмної документації
- Б) Планування системи уроків теоретичного і практичного навчання
- В) Методичний аналіз навчального матеріалу.

5.2. *Форми і методи підсумкового контролю*

Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену.

Орієнтовний перелік питань до екзамену:

Питання до екзамену

Вступ

1. Мета навчальної дисципліни «Методика професійного навчання».
2. Завдання навчальної дисципліни «Методика професійного навчання».
3. Дати визначення терміну «метод».

4. Дати визначення терміну «методи навчання».
5. Дати визначення терміну «методи перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок».
6. Дати визначення терміну «методи пізнавальної діяльності учнів».
7. Дати визначення терміну «методика розвиваючого навчання».
8. Дати визначення терміну «професійне навчання».

Принципи професійного навчання

9. Охарактеризувати «політехнічний принцип» та навести умови його здійснення.
10. Охарактеризувати «принцип поєднання навчання з продуктивною працею, зв'язок теорії й практики» та навести умови його здійснення.
11. Охарактеризувати «принцип моделювання професійної діяльності в навчальному процесі» та навести умови його здійснення.
12. Охарактеризувати «принцип професійної мобільності» та навести умови його здійснення.
13. Охарактеризувати «принцип модульності професійного навчання» та навести умови його здійснення.
14. Охарактеризувати «принцип систематичності й послідовності навчання» та навести умови його здійснення.
15. Охарактеризувати «принцип створення навколишнього середовища» та навести умови його здійснення.
16. Охарактеризувати «принцип комп'ютеризації педагогічного процесу».
17. Охарактеризувати «принцип економічної доцільності».

Історичний огляд розвитку методичного знання у професійному навчанні

18. Дати характеристику першому періоду (Перша половина XVIII ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
19. Дати характеристику другому періоду (Перша половина XVIII ст. - 60-і рр. XIX ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
20. Дати характеристику третьому періоду (60-ті - кінець 90-х рр. XIX ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
21. Дати характеристику четвертому періоду (90-ті рр. XIX ст. - кінець 30-х рр. XX ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
22. Дати характеристику п'ятому періоду (30-ті - кінець 50-х рр. XX ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
23. Дати характеристику шостому періоду (60-ті - кінець 80-х рр. XX ст.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.
24. Дати характеристику сьомому періоду (1990-і рр. - по теперішній час.) розвитку методичного знання у професійному навчанні.

Види методичної діяльності

25. Перелічити, та охарактеризувати один з видів методичної діяльності педагога професійної школи.
26. Назвати групу методичних умінь пов'язаних з оволодінням дидактико- методичними основами професійної діяльності інженера-педагога.
27. Назвати групу методичних умінь пов'язаних з специфікою вивчення навчального матеріалу.
28. Назвати групу методичних умінь пов'язаних з синтезом раніше сформованих вмінь.
29. Назвати та дати стислу характеристику рівням сформованості методичних умінь.

Рівні та форми здійснення методичної діяльності

30. Охарактеризувати зміст діяльності викладача-методиста.

31. Охарактеризувати зміст діяльності педагога технолога.

Засоби навчання у діяльності педагога професійної школи

32. Охарактеризувати поняття «засоби навчання».

33. Перелічити різновиди та охарактеризувати «матеріальні об'єкти» як засоби навчання.

34. Перелічити різновиди та охарактеризувати «знакові системи» як засоби навчання.

35. Перелічити різновиди та охарактеризувати «логічні структури навчальної діяльності» як засоби навчання.

36. Охарактеризувати поняття «методика навчання» (методичні рекомендації). навести типи регуляції навчального процесу.

Форми наочного представлення учбової інформації

37. Назвати наочні засоби технічного знання та дати їх стисло характеристику.

38. Назвати різновиди креслень за їх функціональним призначенням.

39. Назвати види схем у залежності від їх призначення.

40. Штучні засоби структурування навчальної інформації, прийоми мнемотехніки (мнемонічні прийоми).

Психологічне забезпечення методики професійного навчання

41. Особливості сприйняття навчальної інформації зоровим каналом (словник спілкування).

42. Особливості сприйняття навчальної інформації моторним каналом (словник спілкування).

43. Особливості сприйняття навчальної інформації слуховим каналом (словник спілкування).

Аналітична діяльність педагога професійної школи

44. Назвати та стисло охарактеризувати об'єкти аналізу у професійній педагогіці.

45. Назвати результати діяльності інженера-педагога по аналізу навчальної документації.

46. На які блоки поділяється зміст підготовки фахівців професійної освіти (стисла характеристика кожного з них)?

47. Структура трудового процесу, предмет та засоби праці.

48. Частини трудового процесу: операція, прийом, дія.

49. Що являє собою структурно-функціональний аналіз змісту навчального матеріалу майбутнього уроку?

50. Охарактеризувати поняття «мета» та «мета уроку» зокрема, загальна мета уроку та її диференціація.

51. Міжпредметні зв'язки та їх види.

52. Психологічна та дидактична функція міжпредметних зв'язків.

53. Внутрішня логічна структура змісту навчального матеріалу, проектування змісту навчання.

54. Порівняльний аналіз традиційного та сучасного уроків.

55. Класифікація та структура уроків теоретичного навчання.

56. Навести групи нетрадиційних видів уроків.

57. Логічні шляхи формування понять – індуктивний та дедуктивний, їх загальна характеристика.

58. Навести основні етапи формування понять.

59. Поняття про педагогічний аналіз.

60. Структура аналізу занять з професійно-теоретичної підготовки.

Форми організації професійно-практичної підготовки

61. Охарактеризувати фронтальну форму організації учнів під час професійно-практичної підготовки.

62. Охарактеризувати бригадну форму організації учнів під час професійно-практичної підготовки.

63. Охарактеризувати індивідуальну форму організації учнів під час професійно-практичної підготовки.

Форми організації діяльності учнів при навчанні на виробництві

64. Назвати та дати стисло характеристику формам організації діяльності учнів при навчанні на виробництві.

Методи професійно-практичної підготовки

65. Дати характеристику наочних методів професійно-практичної підготовки.

66. Охарактеризувати інструктування як комбінований методичний прийом, назвати його види.

67. Система вправ як основний метод виробничого навчання.

68. Охарактеризувати метод спостереження та назвати його основні методичні прийоми.

69. Навести методи активного навчання, розкрити зміст методу рішення виробничо-технічних завдань.

70. Назвати та стисло охарактеризувати періоди виробничого навчання.

Сучасний урок виробничого навчання

71. Назвати вимоги до сучасного уроку виробничого навчання.

72. Навести дидактичні вимоги до сучасного уроку виробничого навчання.

73. Назвати типи уроків виробничого навчання відповідно до основної дидактичної мети.

74. Зміст структурних елементів уроку виробничого навчання.

Методика планування та розробки комплексного методичного забезпечення.

75. Вимоги до робочого місця учня та майстра виробничого навчання.

Роль інноваційного інформаційного середовища у навчально-виробничій діяльності ПТНЗ.

76. Навести типи комп'ютерних засобів навчання на основі їх функціонального призначення.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

За шкалою університету	Визначення	Критерії оцінювання
35-30	<i>Відмінно</i>	ставиться за повне та міцне знання матеріалу в заданому обсязі. Під час усної відповіді мова студента має бути логічно виваженою, правильною. До того ж студент повинен виявляти творчу самостійність, вільне володіння науковим апаратом, знання спеціальної літератури, власні переконання та уміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки, творчо та креативно мислити.
30-20	<i>Добре</i>	ставиться за міцні знання навчального матеріалу але дещо в обмеженому і звуженому прояві тих якостей, які служать критерієм відмінної відмітки, немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, допускаються незначні помилки (не більше 1-2). При побудові відповіді студент повинен проявляти творчу самостійність, використовувати науковий апарат, знати спеціальну літературу тощо.

За шкалою університету	Визначення	Критерії оцінювання
20-10	<i>Задовільно</i>	ставиться за знання матеріалу, за виконання поставленого завдання. У цьому випадку студент може й не виявляти самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто “вивчив”. Однак загалом студент знає матеріал, хоча й з помітними помилками, вадами засвоєння, але такими, що не перешкоджатимуть його майбутній практичній діяльності. Студент повинен мати певне уявлення про практичне застосування знань, може знайти нові приклади або умови їх застосування на практиці. Знає спеціальну літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.
10-1	<i>Незадовільно</i>	ставиться за незнання матеріалу, велику кількість помилок у мовленні. Відповідь невірна. Уміннями і навичками студент володіє. Інформаційних джерел зовсім не знає.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни «Методика виховної роботи»

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Навчальна програма	Робоча програма	Навчальні посібники	Плани практичних робіт	Збірник тематичних завдань контр робіт	Примірки модульних тестових завдань	Орієнтовний перелік тем та підтем, що винесений на самостійне опрацювання студентами	Орієнтовний перелік тем рефератів	Примірки питань до екзамену	Рекомендовані літературні джерела
--------------------	-----------------	---------------------	------------------------	--	-------------------------------------	--	-----------------------------------	-----------------------------	-----------------------------------

VII. Основні й допоміжні інформаційні джерела для вивчення дисципліни

7.1 Нормативно-правова база:

1. Про професійно-технічну освіту: Закон України №102/98-ВР, зі змінами від 19 грудня 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – [http:// www/osvita.org.ua/pravo/law_04/](http://www.osvita.org.ua/pravo/law_04/).
2. Наказ МОН України № 419 від 30.05.2006 «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» [Електронний ресурс]. – Режим доступу. – [http:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06/](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06/)
3. Державна національна програма «Освіта» Україна ХХІ століття. – К. : Райдуга, 1994. – 62 с.

7.2.Основна:

1. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х. : Вид. група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
3. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; за ред. І. А. Зязюна. – [3-тє вид., допов. і переробл.]. – К. : СПД Богданова А. М., 2008. – 376 с.
4. Азбука уроку: планування, методика, технологія проведення аналізу. – Х.: Основа, 2006. – 144 с.
5. Батышев С.Я. Профессиональная педагогика/ С.Я. Батышев.– М.: Профессиональное образование, 1999. – 904 с.
6. Методика професійного навчання: методичний посібник/ І.Є. Сілаєва, С.С. Шевчук, С.О. Заславська. – Донецьк: ПО ПП УМО, 2013. – 292 с.
7. Педагогічна творчість : методологія, теорії, технології / [Андрущенко В. П., Сисоєва С. О., Гузій Н. В., Кинчук Н. В., Хомич В. Ф., Лазарєв М. О., Мільто Л. О., Вайнола Р. Х.] ; за ред. Сисоєвої С. О., Гузій Н. В. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. – 183 с.
8. Профессиональная педагогика: учебник для студентов, обучающихся по педагогическим специальностям и направлениям/ [под ред. С.Я. Батышева, А.М. Новикова]. - [Издание 3-е, переработанное]. - М.: Из-во ЭГВЕС, 2009. — 456 с.
9. Родигіна І. В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання / І. В. Родигіна. – [2-е вид., доп.]. – Х. : Вид. група «Основа», 2008. – 112 с. : іл. – (Серія «Адміністратору школи»).
10. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії : навч. посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М. М. Фіцула. – [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. – Тернопіль : Навчальна книга, 2009. – 168 с.
11. Хуторской А. В. Современная дидактика : учеб. пособие / А. В. Хуторской. – [2-е изд., перераб.]. – М. : Высшая шк., 2007. – 639 с.

7.3 Допоміжна :

1. Коваленко О.Є. Методика професійного навчання: навч. посіб. / О.Є. Коваленко, Н.О. Брюханова, Н.В. Корольова. – Х.: ВПП«Контраст», 2008. – 488 с.
2. Ковальчук В.І. Інноваційні підходи до організації навчального процесу у ПТНЗ: спецкурс для підвищення кваліфікації керівних та педагогічних кадрів освіти/ В.І. Ковальчук. – К.: Шк. світ, 2009. – 136 с.
3. Концепція розвитку професійно-технічної(професійної) освіти в Україні// Освіта України. – 2004. – №№56-57. – С.3 –5.
4. Наволокова Н.П. Реалізація прийомів розвитку пізнавальних методів: метод. рек. / Н.П. Наволокова. – Х.: Авторська школа Бойко, 2002.– 218 с.
5. Олійник В. Основні проблеми розвитку системи професійно-технічної освіти/ В. Олійник// Післядипломна освіта. – 2008. – Спецвипуск. – С.7–10.
6. Підготовка майстра виробничого навчання до занять: метод. рек. / уклад. Заславська С.О.– Донецьк: ДПО ІПП, 2007. – 64 с.
7. Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах: Наказ Міністерства освіти і науки України від 30 травня 2006р. №419 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – С.92 –107.
8. Про затвердження Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 червня 1999 р. №992 // Офіційний вісник України. – 1999. – №23. – С.159 –166.
9. Сілаєва І.Є. Методи професійно-практичної підготовки: метод. рек. / І.Є. Сілаєва. – Донецьк: ДПО ІПП, 2006. – 52 с.
10. Сілаєва І.Є. Сучасний урок у професійній школі: проектування, організація, аналіз: метод. посіб. / І.Є. Сілаєва, С.С. Шевчук. – Донецьк: ДПО ІПП, 2008. – 160 с.
11. Скакун В.А. Организация и методика профессионального обучения: учеб. пособ. / В.А. Скакун.– М.: ФОРУМ ИНФРА, 2007. – 336 с.
12. Соломатін А. Організація уроку в умовах модернізації освіти/ А. Соломатін// Відкритий урок. – 2006.– №6.– С.3 –16.
13. Устемиров К. Профессиональная педагогика/ К. Устемиров, Н.С. Шамстов, И.Б. Васильев. – Алматы, 2005. – 431 с.
14. Шевчук С.С. Професійно-практична підготовка учнів ПТНЗ в умовах підприємства: організація і методика проведення: метод. посіб/ С.С. Шевчук. – Донецьк: ІПО ІПП УМО, 2010. – 86 с.
15. Якуба Ю.А. Современные методы контроля производственного обучения: учеб. пособ. / Ю.А. Якуба. – М.: Академия, 2004. – 112 с.

7.4. Інтернет ресурси:

1. Андрощук І.В. Методика виховної роботи : навч. посібник / І.В. Андрощук, І.П. Андрощук. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. — 320 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bohdan-books.com/upload/iblock/990/9902f65e1a940b0f80f320693a6fd256.pdf>